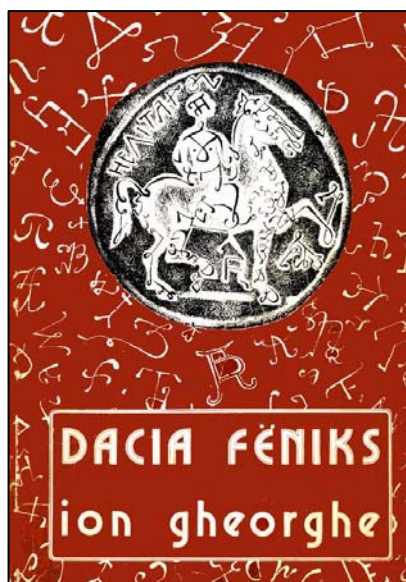

Gheorghe ISTRATE

MITOLOGICALE

Poetului Ion Gheorghe (n. 16 august 1935) din generația de aur Nicolae Labiș, e aproape imposibil să-i găsești un corespondent în întreaga istorie a literaturii române. Poet monolitic încă de la debut, el a rămas mereu o „stâncă fulgerată”, dincolo de laudă și hulă, hrănindu-se din sine însuși, cu umerii mereu ascuțiți către zboruri răsturnate, ca un Icar plonjând, invariabil, către străfundurile nașterii lumii. Ion Gheorghe e un poet ieșit din centrifuga planetară, pedepsit cu un mare har, dându-i-se o cheie secretă, o cheie universală, descuind munții marilor Pontifi de la poalele Istriței buzoiene – misterioasele Cogaioane revelate în cercetările sale de peste patru decenii, și adunate în câteva volume impresionante, începând cu „Cultul zburătorului. Opiniile poetului despre lumea miturilor autohtone”, „Megalitice”, „Noimele” și monumentală „Dacia Fêniks”. Așadar, i s-a dăruit o Cheie în care zac închise mai multe chei. La care, deocamdată, are acces numai Poetul, deși încercările sale metodice de a le dezvălui și altora au rămas constant refuzate.

Însurgent de rasă rară, I. Gheorghe totdeauna s-a retras din pluton (generație), cu un pas înainte sau înapoi, nerăspunzând niciunei comenzi impuse. Filoane de aur fuseseră surprinse în anterioarele sale cărți, încununete

cu „Cogaioanele” care, prin ținuta lor savantă, sunt un abecedar de re-inițiere scripturală, de lecțiune practică, aplicată asupra unui univers cu mii de obiecte sacrale descoperite de poet.

Dacă Eminescu citea în stele, Ion Gheorghe citește în pietrele sale anteneolitice, glisînd din protoistorie până la raza descoperitorului de astăzi. El este destăinuitorul unei culturi proto-atlantice, cu funcțiuni și coerențe transcrise în sigla unui limbaj de esență mitică. Sunt statuete de cult, cu fațete plurifigurative. Comparete cu cele mai vechi monede ale lumii și ale teritoriului geto-

dacic, ele prezintă senzaționale înrudiri de viziune. Strădacismul lor este identic. O viziune ciclopică în definirea ființei noastre în absolut.

Demiurgul i-a dat poetului Ion Gheorghe o misiune înfricoșătoare în care puțini cred, dar pe care o adoptă în tălmăciri similare savanți de pe alte meridiane ale lumii: J. Churchwad, Daniel Ruzo, Marina Gimbutas, dar și de acasă: N. Densușianu, Vasile Pârvan, Vladimir Dumitrescu, Romulus Vulcănescu, Dinu V. Rosetti, C. Preda ș.a.

Fănuș Neagu, și el scriitor legendar, ușor îndoelnic asupra descoperirii lui Ion Gheorghe, a replicat entuziasmului meu că oricând mi-ar aduce, în

două remorci, multiple concreții litalie din Gradiștea lui natală, dinspre revărsarea Buzăului în Siret. I-am replicat sec: ați uitat un fapt esențial – aceste betoane arhaice, misterioase și mistuitoare prin semnificațiile lor, au curs la vale chiar din izvorul aceluiași râu, Buzău, din adăpostul subteran și de suprafață al Istriței.

„Nebunia” lui Ion Gheorghe e măsurabilă în literă și verb. Indiscutabil, Ion Gheorghe e un poet greu, care oricând va putea răsturna cântarul ce evaluează genealogia valorilor literare actuale. Tăcerea din jurul operei lui atârnă cât toată ignoranța apăsătoare a criticii repetente ori incapabile de a-i pătrunde esențele. Eram de față în biroul prezidențial a lui N. Manolescu, împreună cu poetul, când criticul i-a cerut acceptul să-i *construiască* el o antologie, „fiindcă – justifica N. Manolescu – am observat că autorii sunt de obicei prea subiectivi în selecțiile personale”. Proiectul cred că e într-o certă desfășurare.

Ion Gheorghe este un reformulator și un reformator al istoriei și al arheologiei lumii, al plămădei noastre primordiale. Textele în care transcrie rune descifrate de pe statuetele sale sunt foi după foi care se desprind de pe tâmpilele înfundate ale timpului.

Ion Gheorghe a optat totdeauna pentru proiecte gigant pe măsura respirației sale de nativitate ardelenască. În cărțile sale palpă efortul dedalic de a disloca esențe de un anume conținut simbolic, pe care s-a „angajat” să le ordoneze până în detaliile lor cele mai ascunse. Literatura științifică a lui I. Gheorghe este un telescop astral cu lentilele răsturnate în originile timpului arhaic. Sclav absolut al uneri fascinații arheologice,

asemenea lui Al. Odobescu, dar pe platforme diferite, I. Gheorghe rămâne ostatecul mării poezii mitologice românești și universale. Volumele sale au fost întotdeauna evenimente din al căror liant izbucnesc

metafore explozive cu semnificații și conexiuni inedite, stupefiante uneori, rostogolite pe un grohotiș lingvistic de o expresivitate seducătoare. Aglutinările poemelor lui sunt intenționale, supunându-și cititorul unei lecturi „zgumțuroase”, obligându-l să mestece nu numai dulceața consoanelor ci și diamantele vocalelor limbii române, cea eteree. Ion Gheorghe mai are realizate încă 15 opere masive, însumând zeci de mii de pagini (numai „Cavalerii Kabyri și Miresele lor, Bisericile cimeriene: decriptele monetare” cuprinde cinci mii de pagini !).

Astăzi, Ion Gheorghe este un mag scufundat în „infrainterioritatea” materiei, în geologia viselor din care a extras o întreagă carieră de piese artefaxe cu înțelesuri absolut tulburătoare pe care și eu le-am palpat în casa poetului încă de pe la jumătatea anilor 70. Fapta poetică și cărturărească a lui I. Gheorghe e uriașă. Viitorul îl va omologa la locul cuvenit în galeria marilor inițiați. Poet cu o puternică personalitate, monoliticul I. Gheorghe nu-și află echivalent încă în lungul întreg al literaturii române.

L-am privit de curând. N-are vârstă. Ci doar o atingere simbolică a zeului protector care l-a însemnat cu o cicatrice a puterii, a gigantismului.

